

CANER, Pere
Món Vivent de Calonge
Edita: Centre d'Estudis
Calongins «Colònico»
Gràfiques Bigas
Calonge de la Costa Brava, 1997.
209 pàg.

La flora i la fauna de Calonge

NO ÉS GAIRE CORRENT que un llibre aparegui al cap de vint-i-sis anys de la seva realització, ni al cap de quinze anys de la mort del seu autor. Però és que l'edició d'aquest treball, a part del seu valor literari, l'hem de veure com un petit homenatge a la figura del seu creador, Pere Caner, per part dels seus deixebles, que continuen la labor.

El *Món Vivent de Calonge* és un altre complement subjectiu de la que fou l'obra de la seva vida, *La Vall de Calonge*, editada dos anys després de la seva mort. Per la mateixa circumstància, tampoc no va poder complir el seu desig de publicació del *Món Vivent de Calonge*. Però ara, per tal de completar aquesta part de la natura de Calonge, i a títol pòstum, el Centre d'Estudis

Calongins «Colònico» ha fet possible la seva edició.

Les múltiples facetes de Caner com a pedagog, escriptor i científic, que l'han caracteritzat sempre en els seus escrits, queden reflectides un cop més en aquesta publicació.

El llibre és una compilació de breus capítols que descriuen plantes i animals de la vall calongina, lloc on va néixer l'escriptor i que tant estimava.

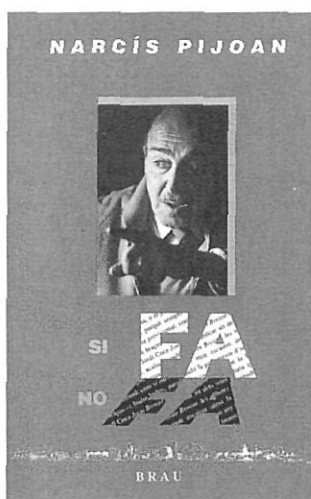
El seu estil literari clar i senzill junt amb el peculiar vocabulari heretat per l'aïllament geogràfic de la Vall, –i que s'ha volgut respectar–, creen un tractat amb personalitat pròpia.

Tota l'obra té una clara intenció pedagògica –es reflecteix en la personificació que fa de cada animal que descriu–, i alterna els

coneixements científics amb la saviesa popular. El recull, però, té un caire general més planer, popular i pedagògic, que no pas un de tècnic o científic. Probablement és un recull que pot servir per despertar al lector un interès i respecte per la flora i fauna existents a casa nostra.

En definitiva, el *Món Vivent de Calonge* entra a formar part de l'important llegat que Pere Caner deixà a Calonge, malgrat el temps transcorregut des que fou escrit.

Joan Vicens Tarré

PIJOAN, Narcís
Sí fa no fa
Braú Edicions, 1997.
466 pàg.

Figueres excessiva

NARCÍS PIJOAN (1931-1996) no només tenia el do de la llengua, sinó que treballava els seus textos amb paciència artesanal. Pijoan va seleccionar els articles, va deixar embastat l'índex onomàstic, va encarregar pròleg (Pere Prada) i epíleg (Sebastià Roig) i va triar impremta i model de llibre, fins als últims detalls. Els dibuixos de Daniel Lleixà acompanyen discretament les cròniques, que recorrem amb el punt de lectura de Lluís Peñaranda. La sol·licitud dels fills i els amics de Pijoan ens ha regalat una obra plena de matisos: corrosió, ironia, profunditat, transgressió, delicadesa, comicitat, polèmica, emoció, placidesa, humanitat, nostàlgia, murrieria, elegància. Els qui admiràvem Pijoan en sentim, cròniques en mà, una enyorança punyent: l'enyorem perquè no en

fem mai prou, dels seus escrits, i l'enyorem perquè moltes de les cròniques evocuen rostres, situacions, converses que, per dir-ho amb una expressió molt del seu gust, han passat avall en el temps però han deixat pòsit en la memòria.

«Sovint penso que l'única possibilitat seriosa que existeix respecte a Figueres, és dedicar-se a fer barrila» (pàg. 306), afirmava Pijoan en un preciós article que definia exactament la seva condició de «cronista del batec íntim de Figueres» i on es lamentava de l'escàs sentit de l'humor dels seus convilantans. La secció epistolar del setmanari n'anava plena, de queixes al cronista, espècies sovint formulades per individus de pell massa fina. Pijoan no va voler ser un frantirador: pretenia divertir-se i divertir-nos, i a fe que ho aconseguia. En

qualsevol cas, el ventall temàtic i expressiu era amplíssim: si la crònica evocava un amic o conegut, la llengua s'amarava del personatge; si uns fets ben singulars, entranysables o ridiculitzables (d'aquests no n'han faltat mai, a Figueres!), la prosa esdevenia excessiva, esponerosa, rabelaisiana, i tots plegats ens feiem «un bon tip de riure d'aquells que engreixen de pura satisfacció» (pàg. 226); si es tractava de denunciar els canvis en la fesomia de la ciutat, arquitectònics («Duríssima plaça») o vivencials («Rambla amunt, Rambla avall»), l'expressió era rotunda o sentida; si es recordaven els anys passats al zulo del Fossos (pàg. 261) i els prodigis del santoral, èpica, lírica i dramàtica es lliuraven a un irreverent ménage à trois.

David Guixeras